

opmuntrende Exempel for dem, som staae paa et lavere Trin.

Det er ogsaa her i Særdeleshed af en høitæret Landstingsmand bemærket, at Savnet i Landsbyffskolerne er netop det, at der er Mangel paa den stadige Skolegang hver Dag og paa Klasseinddeling, fordi der kun er een Lærer. Men det er jo ganske nødvendigt, at denne Lærer maa i sin Skole rette sig efter Børnens Faaiteopne og Fremgang og saaledes alligevel gjøre et Slags Klasseinddeling, og, som sagt, han kan beskæftige Nogle med Skrivning, Regning eller Saadant, medens han arbejder videre frem med Andre. See vi nu hen til dem, som have Tilsyn med Skolen, saa vil ogsaa denne Paragraph virke skadeligt; thi Opsynet kan enten være strengt eller lemsældigt; det er paa forskjellige Steder ogsaa af forskjellig Beskaffenhed; man fordrer Mere af Børnene paa et Sted end paa et andet; Examen afgiver heller ikke fuldkommen den rette Dom om Børnets Kundskaber, og saaledes skeer det da ofte, at Børnene i det ene Pastorat blive frie, medens de blive holdte tilbage i det andet Pastorat, og det har ingen gavnlig Indflydelse. Dertil kommer, at det da ved Overtilsynets Nærverelse vil erfares, at Skolen bestandigt staaer paa det lavere Trin. Jeg maa derfor efter den Erfaring, som jeg i denne Henseende har havt, fraraade denne Paragraph; thi, om det endogsaa er gjort til en Betingelse, at det skal skee efter Forældres og Børgers Begjæring, saa er det ikke altid, at Tilladelsen gives velvilligt. Der er saamange Ting, som opfordre til at følge Børnens Lyst og tilfredsstille deres Dnske. Med Hensyn til den 2den Paragraph, da lægges jo vel ikke saamegen Vægt paa den. Det er allerede i den ældre Skoleanordning tilladt at udskrive Børnene af Skolen ved denne Alder, naar de have viist, at de have de befalede Kundskaber; det er vel paalagt dem, at de to Gange om Maanden skulle indstude sig i Skolen for at repetere, hvad de engang have lært, eller for at vise, at de ikke have glemt det; men det har ikke Meget at betyde, især med Hensyn til dem, der have opnaaet den Alder, at Confirmationen er nær forestaaende, for hvem det navnlig med Hensyn til Religions-

undervisningen, som er den vigtigste, og som med Rette ogsaa under denne Sags Behandling er kaldet Almuens Philosophie, er af Vigtighed, at den hos dem nogenlunde vedligeholdes. Derimod kunde jeg mindre stemme for § 3, der angaaer Tilladelsen til Udskrivning, naar Børnene have opnaaet 14 Aars Alder, uden Hensyn til, om de have søgt Skolen eller ikke. Det er jo vistnok bekendt, at mange Forældre i denne Henseende ere meget ligegyldige med Hensyn til deres Børn, og denne Ligegyldighed forøges ved den Tanke, at Børnet dog slipper Skolen alligevel, naar det er 14 Aar gammelt, og, naar saa med Hensyn til Confirmationen Banstueligheden indtræder, naar Præsten ikke seer sig istand til at optage et saadant Barn blandt Confirmanderne, saa maae de bøde haardt for denne Ligegyldighed, fordi de have taget det ud af Skolen, og derfor ville vel ogsaa Mange, naar de blive gjort opmærksomme derpaa, ikke gjøre denne Fordring.

Et Mindretal af Udvalget har udarbejdet fire eller fem Paragrapher, som skulle sættes istedetfor Lovforslaget. Med Hensyn til dem kan jeg ikke have noget Videre at erindre, undtagen, at jeg maa gjøre opmærksom paa, at Forslaget er strengere, end hvad Forordningen af 29de Juli 1814 i saa Henseende bestemmer, idet Overhøringen i Skolen er paalagt Børnene, hvis de ville være fritagne. De maae altsaa indfinde sig ved de offentlig afholdte Examinier, hvorimod der ved en Cancelliestriverselse er viist den Lemsældighed, at Præsten ikke kan fordrø dem til Examen, men alene overhøre dem i deres Hjem. Hvad § 2 angaaer, da er det ogsaa overeensstemmende med Skoleanordningen, at der kan gøres nogen Forandring med Hensyn til Dagene og Timerne til Gunst for øverste Klasse i Særdeleshed. Det har været Forordningens Siemed, at de Timer bleve anvendte om Aaret, som skulle anvendes; nogen Afvigelse fra den sædvanlige Regel er der ikke saa meget Spørgsmaal om, i alt Fald kan det skee med Directionens Tilladelse. Den 4de Paragraph, eller, som det nu bliver, den 5te, der angaaer Confirmationens Afholdelse ved Middeldagstid, ligesom om Foraaret, skal jeg for min Deel ikke have